

NCD-004-017401 Seat No. _____

M. Ed. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April/May – 2017

CC-10 : Teachers Education - 02

(New Course)

Faculty Code : 004

Subject Code : 017401

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

1 नीयेना प्रश्नोना उत्तर लખો :

₹

- (1.1) विशिष्ट शिक्षण माटे शिक्षकने तैयार कરવा माटेना કોઈ બે કાર્યક્રમો જણાવો.
- (1.2) બેચલર ઓફ એલિમેન્ટરી એજ્યુકેશન - તાલીમ માટેની પ્રવેશપાત્રતા તથા સમયગાળો જણાવો.
- (1.3) પેરાડીમનો શો અર્થ થાય છે ?
- (1.4) કલા-હસ્તકલાના શિક્ષકની પૂર્વ સેવાકાલીન તાલીમ તરીકે ધોરણ-૧૨ પછીના પ્રોગ્રામ જણાવો.
- (1.5) શિક્ષકના વ્યાવસાયિક વિકાસના શાળા કક્ષાના પડકારો નોંધો.
- (1.6) DPEPનું પૂરું નામ અને તેનો કોઈ એક હેતુ લખો.

2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

૧૨

- (2.1) માધ્યમિક શિક્ષણનું સાર્વત્રીકરણ શા માટે ઉચ્ચિત ગણાય ?
- (2.2) શારીરિક શિક્ષણ માટે શિક્ષકોને તैયાર કરવાની શી જરૂરિયાત છે ?
- (2.3) શિક્ષકને શિક્ષક પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમમાં મૂળ વ્યવસ્થાપનમાં કઈ બાબતો શીખવાની હોય છે ?
- (2.4) શિક્ષણ ક્ષેત્રે ખાનગીકરણ એ શું છે ?

(૨.૫) શિક્ષક વિકાસને અસર કરતાં વ્યક્તિગત પરિબળો ક્યા ક્યા છે ?

(૨.૬) શિક્ષક સજ્જતામાં સુધારણા લાવવા માટેના મુદ્દા નોંધો.

(૨.૭) અસરકારક શિક્ષક પ્રશિક્ષણ માટેની પ્રવૃત્તિઓની યાદી તૈયાર કરો.

(૨.૮) શિક્ષક અને શિક્ષક પ્રશિક્ષકોના વ્યાવસાયિક વિકાસ માટેના કોઈ બે પ્રયત્નો સમજાવો.

૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર લગભગ ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો : ૧૬

(૩.૧) શિક્ષક પ્રશિક્ષણની પ્રવર્તમાન સંશોધન તરેકની ટૂંકી સમીક્ષા નોંધો.

(૩.૨) શિક્ષક શિક્ષણ કાર્યક્રમના લાભ-મર્યાદા લખો.

(૩.૩) અયોગ્ય લાયકાત ધરાવનાર શિક્ષક પ્રશિક્ષકો કેમ વિકાસ માટે પડકારવું ગણાય ?

(૩.૪) પ્રોસેસ પ્રોડક્ટ પેરાડિમ તથા કલાસરૂપ ઈકોલોજી પેરાડિમ સમજાવો.

(૩.૫) શાળામાં શિક્ષકની શિરોલંબ ગતિશીલતાનો માર્ગ સમજાવો.

૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લગભગ ૩૦૦ શબ્દોમાં ૧૬ આપો :

(૪.૧) અસરકારક શિક્ષક પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમની લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવો.

(૪.૨) સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણ સંદર્ભે RMSAની વિગતો વર્ણવો.

(૪.૩) શિક્ષક પ્રશિક્ષણની ગુણવત્તા માટેની ખાતરી આપતા કાર્યક્રમો તથા સંસ્થાઓ વિશે નોંધ કરો.

૫ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લગભગ ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૨૦

(૫.૧) નવા શિક્ષકની તૈયારી સંદર્ભે બહુવિધ વિષય અને એક વિષય સંબંધિત પરિભાષા તથા ફિલિતાર્થી લખો.

(૫.૨) સેવાકાલીન માધ્યમિક શિક્ષક ગુણવત્તાને અસર કરનારાં પરિબળો સમજાવો.

(૫.૩) બર્લિનરે આપેલ શિક્ષક વિકાસની અવસ્થાઓ વર્ણવો.

ENGLISH VERSION

1 Answer the following questions in short : 6

- (1.1) Write any two programmes to prepare teacher for special education.
- (1.2) Indicate the eligibility and duration of the training course - Bachelor of Elementary Education.
- (1.3) What is the meaning of paradigm ?
- (1.4) Write some pre-service training programmes after standard-12th for art and craft teacher.
- (1.5) Write school level challenges for a teacher of professional development.
- (1.6) Write full form of DPEP and one objective of it.

2 Answer any six of the following questions : 12

- (2.1) Why the universalisation of secondary education is appropriate ?
- (2.2) Which are the needs of preparation of teacher for physical education ?
- (2.3) What a teacher has to learn in substantive arrangements in teacher education programme ?
- (2.4) What is privatisation regarding education ?
- (2.5) Which are the personal factors influencing teacher development ?
- (2.6) Write issues related to enhancing teacher competence.
- (2.7) List out the activities of effective teacher education programme.
- (2.8) Discuss any two present practices of professional development of teacher and teacher educator.

3 Answer any four of the following questions in about 250 words : 16

- (3.1) Discuss in short the trends of research in TE.
- (3.2) Explain merits and limitations of teacher education programme.
- (3.3) Why impossibly qualified teacher educators are called challenges for development ?
- (3.4) Explain the process - product paradigm and classroom ecology paradigm.
- (3.5) Explain the vertical mobility of a school teacher.

4 Answer any two of the following questions in 300 words : 16

- (4.1) Describe characteristics of an effective teacher education programme.
- (4.2) Explain with details RMSA regarding in service teacher education.
- (4.3) Explain the programmes and write about the institutions actively working for quality assurance in teacher education.

5 Answer any two of the following questions in about 400 words : 20

- (5.1) Explain the concept and implications of multiple subject teachers versus single subject teacher regarding initial teacher preparation.
- (5.2) Discuss the effective elements of in service secondary school teacher.
- (5.3) Explain with details the stages of development of a teacher given by Berliner.
